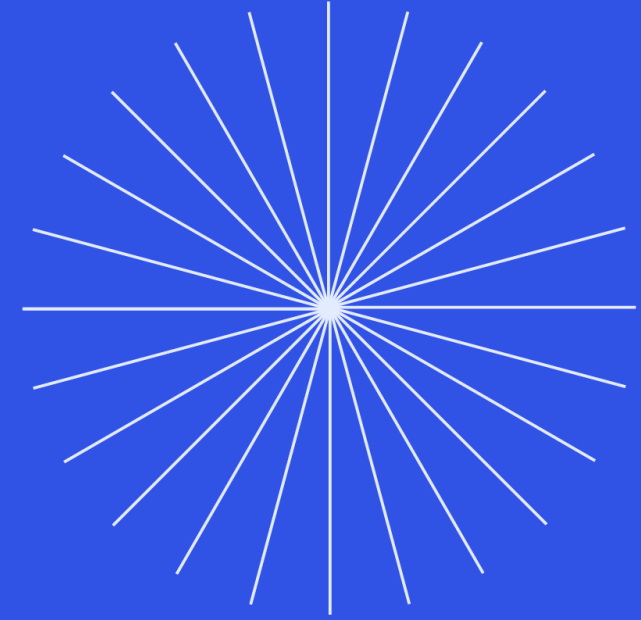

Korkeasti koulutettujen työttömyys kasvaa – entä työllisyys?

EUGEN KOEV, JOHDON NEUVONANTAJA, VTT

Korkeasti koulutettujen määrän kasvu lisää samanaikaisesti sekä työllisten että työttömien korkeasti koulutettujen määrää.

Tässä tarkastellaan työvoiman kysynnän ja tarjonnan kasvueron kehitystä.

Kasvuero (%-yks) = työllisten palkansaajien muutos (%) - työikäisten muutos (%), 15–64 v

Korkeasti koulutettujen työvoiman kysynnän ja tarjonnan kasvuero on pysynyt pienempänä kuin muilla ryhmillä, myös nykyisessä laskusuhdanteessa.

Johtopäätös: Koulutus tarjoaa edelleen suhteellista työttömyyssuojaa, vaikka korkeasti koulutettujen työttömien määrä on voimakkaassa kasvussa.

Tulorekisteri tietopohjana

Edut

- Tietoja on saatavilla kaikista palkkatyössä olevista ja kaikilta ajanjaksoilta, joilta on maksettu palkkaa.
- Mahdollistaa erilaisten, myös suhteellisen pienten ryhmien, työllisyyden tarkan seurannan.
- Verrattain ajantasainen aineisto, tiedot ovat noin kolme kuukautta vanhoja.

Rajoitteet

- Tiedot koskevat vain palkansaajia, eivät yrittäjiä. (Myös yrittäjät lasketaan kuitenkin työllisiin.)
- Koulutustiedot yhdistetään koulutusrekisteristä, jossa on noin kahden vuoden viive. Siten tunnistetaan ne korkeasti koulutetut, joiden tutkinto on suoritettu vähintään kaksi vuotta aiemmin.

Johtopäätös: Aineisto soveltuu hyvin työllisyyden kehityksen ja trendien tarkasteluun, mutta ei työllisyyden absoluuttisen suuruuden arviointiin.

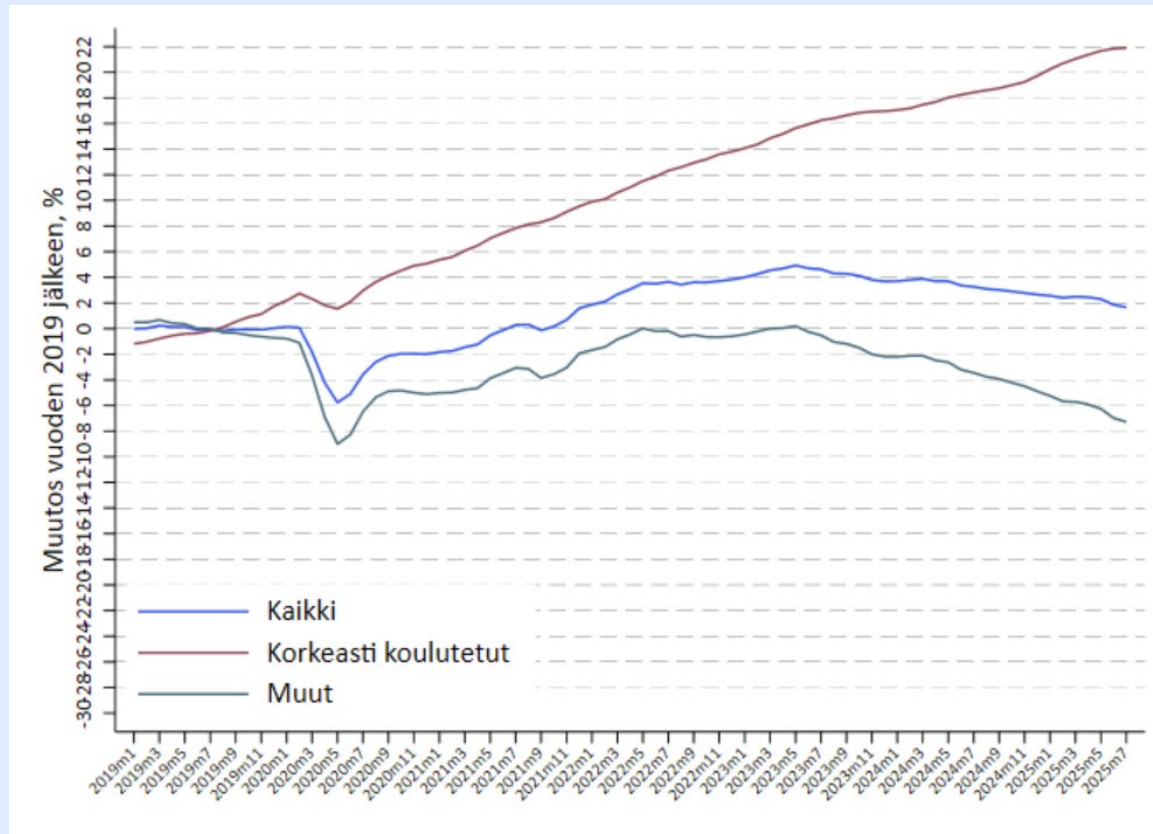
Tulorekisteri tietopohjana

Käsitteet

- Korkeasti koulutettu: suorittanut vähintään alemman korkea-asteen tutkinnon.
- Populaatio: työikäiset, tässä esityksessä 15–64-vuotiaat.
- Työllinen palkansaaja: henkilö, joka on saanut palkkaa kuukauden kolmantena keskiviikkona.
- Koulutustaso: korkein suoritettu tutkinto 24 kuukautta ennen tilastokuukautta.

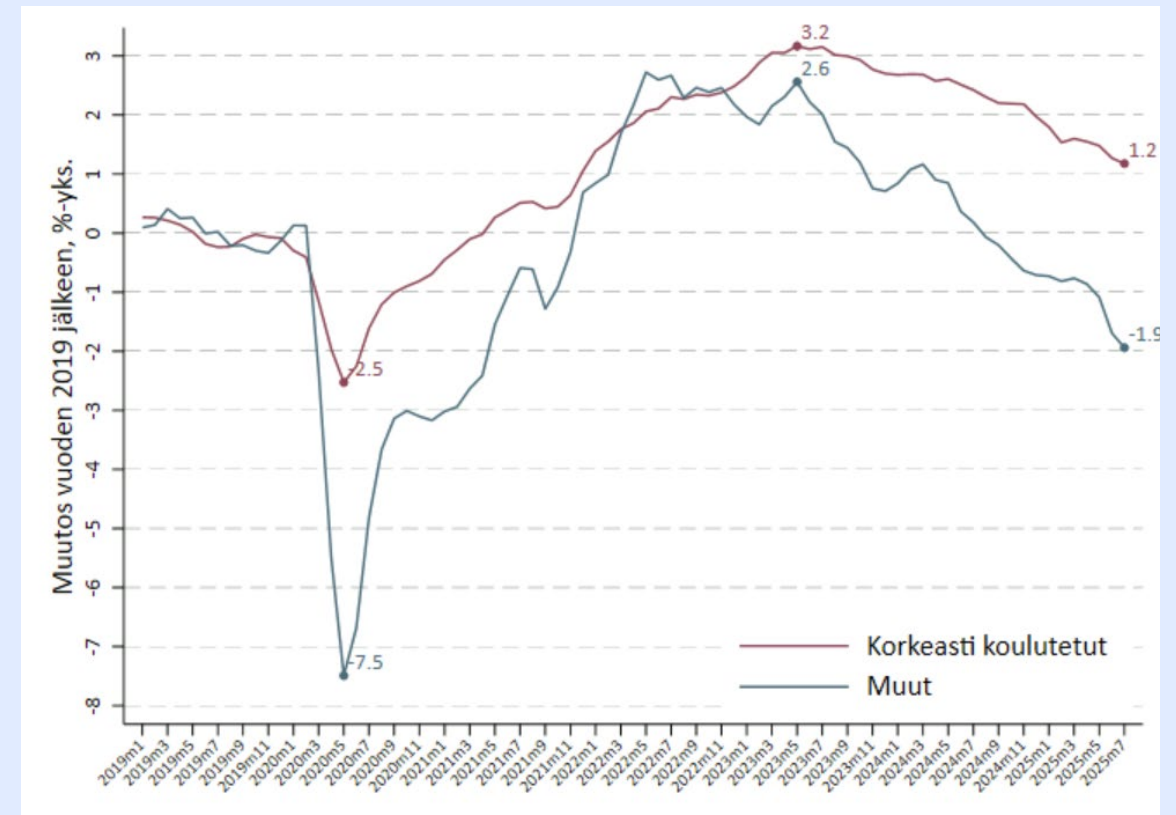
Työllisten palkansaajien määrän sekä työvoiman kysynnän ja tarjonnan kasvueron kehitys

Työllisten palkansaajien määrän muutos (%)
vuodesta 2019

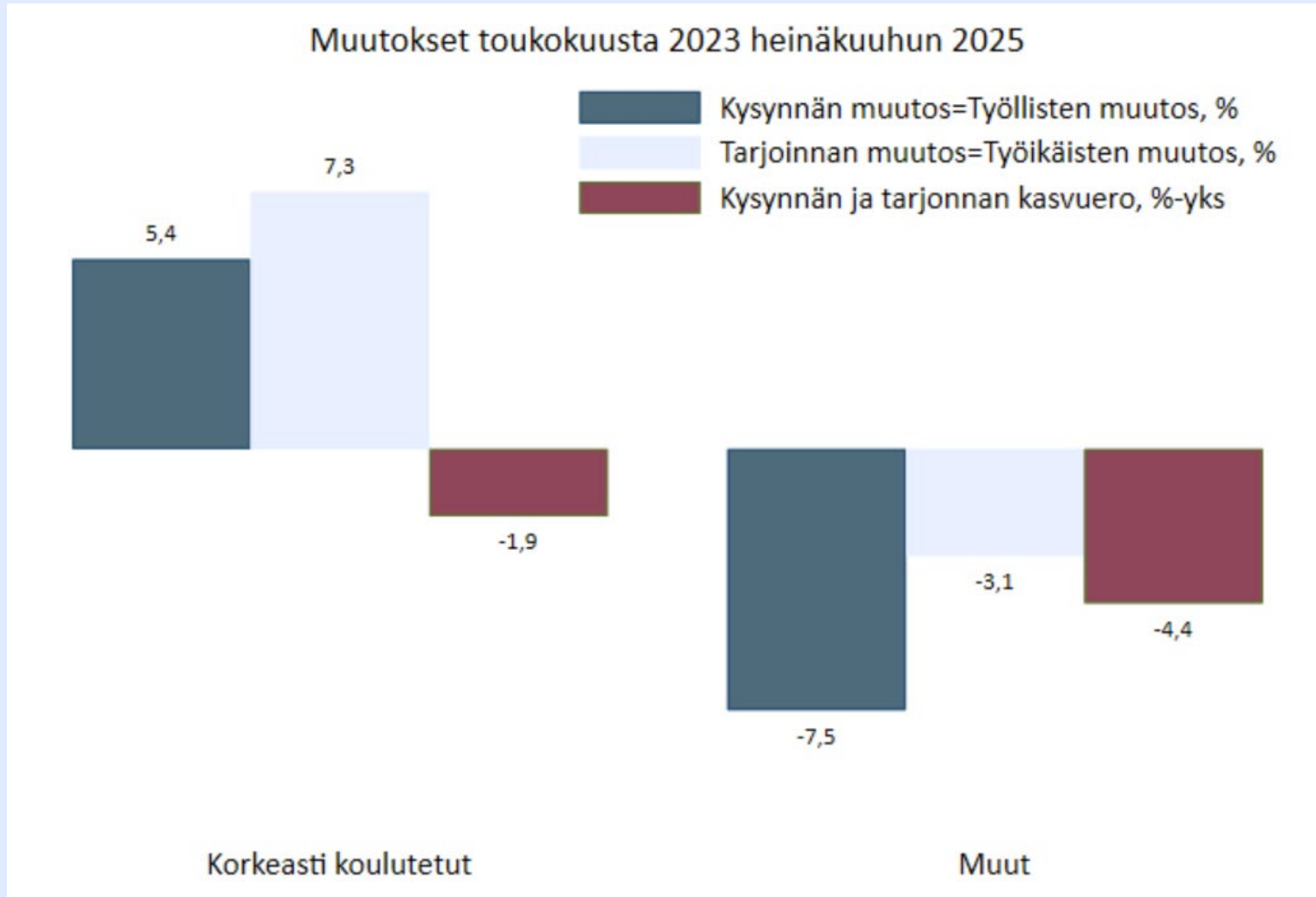

Sarjat ovat kausipuhdistettuja ja tasoitettuja

Työvoiman kysynnän ja tarjonnan kasvueron kumulatiivinen muutos, %-yks.

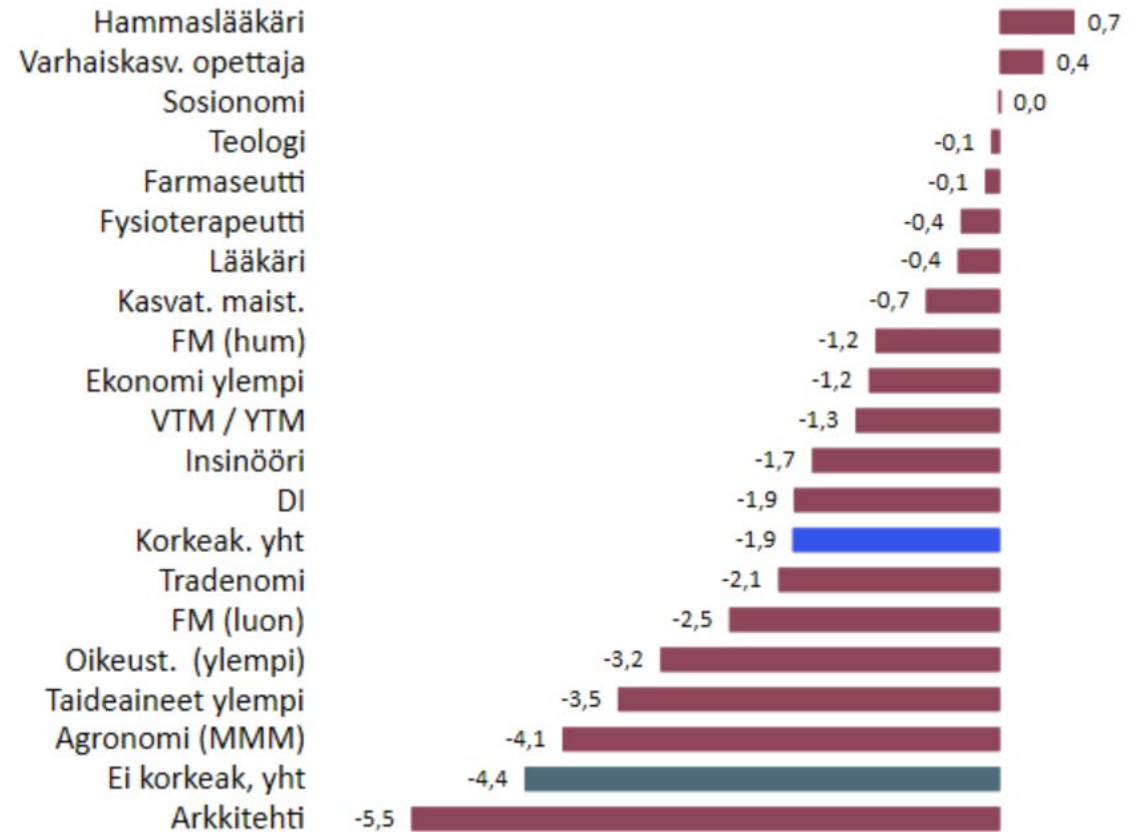
Korkeasti koulutettujen työn kysynnän ja tarjonnan kasvueron on pysynyt laskusuhdanteessa muita pienempänä

Muutokset laskettu kausipuhdistetuista ja tasoitetuista sarjoista

Kysynnän ja tarjonnan ero koulutusaloittain

- Kuviossa näkyy työvoiman kysynnän ja tarjonnan kasvuero nykyisessä laskusuhdanteessa (2023 toukokuusta alkaen).
- Koulutusallalla on suuri merkitys, silti lähes aina korkeasti koulutettujen suhteellinen asema on parempi kuin vähemmän koulutettujen.

Muutokset laskettu kausipuhdistetuista ja tasoitetuista sarjoista

Koulutus kannattaa edelleen, vaikka korkeasti koulutettujen työttömyys on kasvanut.

Puute osaavasta työvoimasta on Suomelle selkein kasvuriski, jonka voimme itse ratkaista.

Työvoimapolitiikassa ja -palveluissa pitää virittäytyä uuteen todellisuuteen: Yhä useampi tuen tarpeessa oleva on korkeasti koulutettu. Pitää huolehtia, että työttömyys ei rapauta koulutetun osaamista.

Kun korkea koulutus ei ole harvojen ja valittujen etuoikeus, se ei yksin riitä takaamaan yksilölle ylivoimaista asemaa työmarkkinoilla. Osaamista on kehitettävä läpi työuran.